

Formanden: Dersom ingen gør indsigelse, vil jeg betragte det som vedtaget, at stedfortræderen indkaldes. (Ophold). Det er vedtaget. Stedfortræderen vil herefter blive indkaldt som midlertidigt medlem af folketinget fra og med den 18. marts d. å.

Den næste sag på dagsordenen var:

Redegørelse af arbejdsministeren om perspektivplanlægningen.

Arbejdsministeren (Lauge Dahlgård): Der har i mange år været behov for et bredere vurderingsgrundlag for den økonomiske politik. Beslutninger om den økonomiske politik, og det gælder ikke mindst den offentlige udgiftspolitik, får ofte konsekvenser langt ud i fremtiden, og virkningerne breder sig gerne over større områder af økonomien end dem, der umiddelbart er genstand for behandling.

I erkendelse heraf nedsatte regeringen i november 1968 en embedsmandsgruppe med den opgave at foretage en vurdering af de langsigtede problemer omkring den offentlige udgiftspolitik set i relation til udviklingstendenserne i den almindelige samfundsøkonomi.

Resultatet foreligger nu i form af redegørelsen: „Perspektivplanlægning 1970-1985“. Et sammenfatningsafsnit er i dag omdelt i folketinget, og hele redegørelsen vil blive omdelt i morgen.

Embedsmandsgruppen har haft frie hænder til i samarbejde med ministerier og styrelser at tilvejebringe og behandle oplysningsmateriale og lægge det til grund for en vurdering af problemstillinger og spillerum for den økonomiske politik.

Den foreliggende redegørelse, som regeringen har besluttet at offentliggøre, har således karakter af vurderinger og synspunkter anlagt af dem, der på embedsplanet er regeringens nærmeste rådgivere. Den er ikke skrevet med ført hånd.

Hvad er det så, man siger til os?

Man siger, at en række forudsætninger må opfyldes, hvis det skal være muligt at fortsætte den stærke økonomiske vækst, der har kendetegnet de seneste 10-15 år, således at der alene sker en afdæmpning som følge af en formindsket tilgang til arbejdsstyrken:

Disse forudsætninger er, dels at vi formår at løse én række dybtgående strukturproblemer, dels at vi skaffer os mulighed for en mere præcis styring af den offentlige udgiftspolitik end hidtil, og sidst, men ikke mindst, at vi overvinder nogle helt umiddelbare og presserende balanceproblemer i samfundsøkonomien.

Jeg skal i det, jeg her har at sige ved forelæggelsen af perspektivredegørelsen, først fremdrage nogle af de vigtigste oplysninger og perspektiver, som redegørelsen indeholder. Dernæst skal jeg omtale nogle af de centrale problemstillinger og vurderinger i redegørelsen, og til slut skal jeg sige lidt om regeringens holdning over for disse problemer.

Først de vigtigere oplysninger og perspektiver:

Jeg skal ikke tynde fremstillingen med de mere detaljerede forudsætninger, perspektivplanlægningen bygger på, eller med de forskellige forbehold, der ifølge sagens natur knytter sig til såvel oplysninger som vurderinger. Jeg skal dog fremhæve to ting, der har tilknytning til den altid aktuelle betalingsbalanceproblematik, nemlig for det første forudsætningen om, at de europæiske markedsproblemer ikke løses på en måde, der medfører forringede handelspolitiske vilkår for Danmark, og for det andet forudsætningen om, at bistanden til udviklingslandene i de kommende 15 år vil blive ført op på et niveau, der ligger 4-5 gange så højt som det nuværende.

Størrelsen af den arbejdsstyrke, der er til rådighed her i landet, og især denne arbejdsstyrkes anvendelse er et af de vigtigste emner for perspektivplanlægningen. I perspektivredegørelsen regner man med, at arbejdsindsatsen i det danske samfund udtrykt ved det samlede antal arbejdstimer, der årligt er til rådighed, vil synke med ca. 5 pct. i løbet af de kommende 15 år.

Der er her tale om et omsving i forhold til den hidtidige udvikling. Denne udvikling har jo hidtil været præget af en ret stærk stigning i de produktive aldersklasser og som følge heraf — trods synkende arbejdstid — en ret kraftig forøgelse af den arbejdsmæssige indsats.

Foruden en ændret aldersfordeling peger perspektivredegørelsen på udviklingen i retning af større deltagelse i langvarige uddan-